

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

АНТИЦИКЛІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ: ІННОВАЦІЇ В МЕТОДОЛОГІЇ

Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Економіка сучасної держави – це складне системне поєднання механізмів ринкового саморегулювання із цілеспрямованим державним впливом на окремі сфери життєдіяльності. Досягнення бажаного балансу між ринковим механізмом, та державним регулюванням вимагає розробки системи «стримувань і противаг», які мають бути вбудовані в механізми державного регулювання. Одним з таких механізмів є антициклічне регулювання економіки, як система впливу держави на ринковий механізм.

Агропродовольчий сектор, маючи складну систему міжгосподарських зв'язків, є сукупністю підсекторів, циклічний розвиток яких обумовлений впливом різних ендогенних та екзогенних чинників, що відображається у часових характеристиках циклів розвитку та створює підґрунтя для врахування цих відмінностей при розробці антициклічних програм.

Для врахування важливого економічного ресурсу, яким є час, в антициклічному регулюванні розвитку агропродовольчого сектору, було введено в економічну теорію категорію «темпоральне антициклічне регулювання розвитку агропродовольчого сектору» як процесу цілеспрямованого впливу державних та наддержавних органів влади на соціально-економічні процеси, обумовлені синхронізацією розвитку підсекторів агропродовольчого сектору між собою та із зовнішніми чинниками з метою запобігання негативним соціально-економічним наслідкам їх темпоральної збіжності з використанням селективних важелів антициклічного регулювання, спрямованих на розсинхронізацію стагнаційних циклів та недопущення стану продовольчої небезпеки. Визначено форми прояву темпоральності в антициклічному регулюванні [1].

Розроблена структурно-логічна схема методологічного підходу до темпорального антициклічного регулювання розвитку агропродовольчого сектору, яка містить концептуальний та методичний базис. Концепція темпорального антициклічного регулювання розвитку агропродовольчого сектору побудована з урахуванням системи загальноекономічних та темпоральних принципів, серед яких виділено такі, як диференціація заходів щодо державного регулювання агропродовольчого сектору відповідно до фаз розвитку економіки; синергія та інерційність ефекту; дифузія ефекту; темпоральність складових системи; когерентність циклів; ймовірністність подій; резонансність. Для побудови цілісної системи антициклічного регулювання розвитку агропродовольчого сектору за більшістю загальноекономічних принципів виділено їх темпоральні ознаки, показаний

зв'язок між принципами, темпоральними ознаками процесів та явищ з показниками розвитку агропродовольчого сектору [2, 3].

Методичний базис об'єднує методики і рекомендації, які мають використовуватися в ході антициклічного регулювання агропродовольчого сектору з урахуванням темпоральності.

Запропонований комплекс методичного забезпечення щодо обґрунтування складових антициклічної політики для підсекторів агропродовольчого сектору, який містить рекомендації з обрання множини параметрів аналізу кон'юнктури зовнішніх і внутрішніх ринків підсекторів агропродовольчого сектору з метою визначення стадій економічного циклу та характеру регуляторної політики; з визначення важелів антициклічного регулювання, взаємодія яких може надати синергійного ефекту (це обґрунтовує необхідність постановки завдання обрання найкращої конфігурації цих важелів, які орієнтовані як на виробництво, так і на споживання, відрізняються «лагом ефекту» – часом настання позитивного результату антициклічного регулювання їх впровадження); з оцінки характеру впливу селективних важелів антициклічного регулювання агропродовольчого сектору на основі умовного представлення сфери взаємодії результуючих чинників та сфери селективних важелів на показники розвитку сектору та економіки країни [3].

Методичні рекомендації були апробовані на прикладі агропродовольчого сектору. Виходячи з класичного уявлення про можливий характер антициклічної політики, було побудовано матрицю стимулювання (прискорення) та матрицю стримування (гальмування) дії важелів. Шляхом оцінки таких параметрів як рівень взаємодії і рівень активності, з урахуванням лагу запізнення, було виявлено ефективні інструменти антициклічної політики для агропродовольчого сектору, серед яких прогресивна шкала оподаткування доходів громадян, експортна квота, ввізне мито, пільгові ставки ПДВ на базові продукти харчування, дотації виробникам, бюджетне відшкодування програм пільгового кредитування [3].

Здійснено імітаційне моделювання впливу важелів антициклічної політики на результуючі показники функціонування агропродовольчого сектору. Основою стало використання інструментарію когнітивного моделювання, що реалізувалося у побудові знаково орієнтованого графу для двох систем – системи діючих важелів і системи запропонованих важелів.

З метою організація внутрішніх і зовнішніх господарських відносин агропродовольчого сектору України запропоновано організаційно-економічний механізм темпорального антициклічного регулювання розвитку агропродовольчого сектору, який є відображенням взаємозв'язків між всіма його елементами, де центральними виступають саме важелі, які становлять осередок управлінського впливу суб'єктів на об'єкт регулювання – галузі

агропродовольчого сектору. Органічне поєднання запропонованих видів забезпечення сприятиме ефективному веденню управлінської діяльності для досягнення цілей антициклічного регулювання агропродовольчого сектору України [3].

Література

1. Kulakovska T. (2020). The temporal concept of state countercyclical regulation of the economy (on the example of the agri-food sector). Global Academics. International Journal of Advance Researches (USA). Vol. 3(9).

2. Логинов Е.Л. Проявление когерентного резонанса между циклами макроэкономической динамики с учетом структурных колебаний: ключевая характеристика текущего кризиса в мировой экономике и в России. Научный доклад. РАН, 2017. 38 с.

3. Кулаковська Т.А. Державне антициклічне регулювання розвитку агропродовольчого сектора України: теорія, методологія, практика: монографія. Одеса: Астропринт, 2019. 392 с.

ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

**Крупіна С.В., к.е.н., доцент,
Немикіна Л.В., магістрант**

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

В сучасному світі саме фінансовий стан суб'єктів господарювання формує фінансове становище його працівників, галузі господарювання, в якій знаходиться це підприємство, регіону та країни в цілому.

Основним фінансово-економічним показником оцінки діяльності підприємства в сучасних ринкових умовах є прибуток, саме він більш за все показує ефективність виробництва та економічної діяльності підприємства.

Питання прибутковості підприємства багато років розглядають у своїх працях різні вітчизняні та зарубіжні вчені, серед яких: Шеремет А.Д., Ковальов В.В., Мочерний С.В., Савчук В.П., Савицька Г.В., Бланк І.О., Покропівний С.Ф. та інші.

Але сьогодні у цьому напрямку досліджень залишається ще багато питань, які потрібно і подальше вивчати та обговорювати, саме тому тема підвищення прибутку підприємства є актуальною для нашого дослідження.

Прибуток – це одна з важливіших економічних категорій, яка є основною умовою функціонування підприємства та його конкурентоспроможності на ринку.

Прибуток – це основний фінансовий результат діяльності підприємства та грає наступні ролі у підприємницької діяльності:

	АУДИТ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
23.	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент; Разінін Я.О., магістрант; Стерницький В.М., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	67
	ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТА СПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
24.	Волощук Ю.О., д.е.н., доцент; Волощук В.Р., д.е.н.; Федорук У.В., аспірант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	71
	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	
25.	Миронюк Н.В., магістрант; Семененко І.І., магістрант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	75
	МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНО БЕЗПЕЧНОЇ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
26.	Савчук О.В., аспірант; Москалюк В.В., аспірант. Подільський державний аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, Україна	80
	ПОКРАЩЕННЯ АСОРИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ЧУМАК»	
27.	Статєва М.С., д-р філософії (PhD), ст. викладач; Лозовська Г.М., к.е.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	85
	ЗЕРНОВИЙ РИНОК: СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	
28.	Березовська Л.В., асистент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	88
	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В ОЦІНОЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
29.	Шевченко О.Ю., викладач вищої категорії, Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, м. Одеса, Україна	91
	ДИВЕРГЕНТНО-КОНВЕРГЕНТНИЙ ХРОНОТОП ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
30.	Юшин С.О., д.е.н., професор, головний науковий співробітник, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААНУ, м. Київ, Україна	95
	АНТИЦИКЛІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ: ІННОВАЦІЇ В МЕТОДОЛОГІЇ	
31.	Кулаковська Т.А., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	100
	ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
32.	Крупіна С.В., к.е.н., доцент; Немикіна Л.В., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	102
33.	МОДЕЛЬ ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ	105